

Over emissie, immissie en omissie, notitie internetconsultatie Aanvullingswet Geluid

Vanuit onze ervaringen met grote projecten¹ in onze directe omgeving, geven wij enkele opmerkingen mee in het kader van de internetconsultatie voor de Aanvullingswet Geluid.

1. Laagfrequent geluid verdient écht aandacht.

Het begrip geluidshinder beperkt zich tot geluid met een ondergrens tussen van 100 tot 125 Hz. Geluid met een lagere frequentie (vanaf 20 Hz) wordt laagfrequent geluid (LFG) genoemd. Van LFG wordt erkend dat het bij langdurige blootstelling tot gezondheidsklachten kan leiden².

Laagfrequent geluid komt voor in allerlei situaties:

- windstroming langs objecten of in schoorstenen.
- windturbines, gasturbines, procesfornuizen, luchtkoelers.
- zuigercompressoren.
- transformatoren.
- persen, e.d.
- wegverkeer, railverkeer, scheepvaart en luchtvaart.
- zand- en grindverwerkende installaties.

In de voorliggende Aanvullingswet Geluid komt het begrip laagfrequent geluid niet voor. Gezien de aandacht die dit onderwerp tóch al zo'n twintig jaar krijgt is dat een omissie.

- a) De Raad van State constateert dat LFG een werkelijk geluidsprobleem betreft en dat het noodzakelijk is om dat in goede banen te leiden via de Omgevingsvergunning. In een recente zaak spreekt de Raad van State uit dat er een norm moet worden gesteld om de immissie van LFG te begrenzen.
- b) De eind van de jaren '90 ontwikkelde normen voor LFG zijn nog steeds niet wettelijk erkend. Het gaat dan om de Vercammen curves, destijds ontwikkeld in opdracht van het ministerie van VROM. Van die curves is alleen de zogenaamde Vercammen 3-10% curve openbaar. De Nederlandse Stichting Geluidshinder heeft een richtlijn voor LFG ontwikkeld: "de NSG Richtlijn". Beiden zijn niet wettelijk erkend, maar worden wel in de praktijk toegepast en in toenemende mate genoemd in jurisprudentie.
- c) De provincie Limburg heeft begin van deze eeuw ondermeer aan TNO opdracht gegeven methoden te ontwikkelen om overlast van LFG (en hinder als gevolg van trillingen) in te kunnen schatten ten tijde van vergunningverlening³. Deze methode, het zogenaamde Grensmaasprotocol, is op onderdelen complementair aan de Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai uit 2004. Ook het Grensmaasprotocol is niet wettelijk erkend, maar wordt in de praktijk toegepast bij vergunningverlening bij projecten in de zand- en grindwinning.

1 Verbreding A50 bij Ewijk en een grote binnendijkse ontzanding bij Winssen

2 Factsheet Laag Frequent geluid (LFG), Min WVS/RIVM, ref. 90/20 13 DMG KvL/RvP/IvK/ms, 3 juni 2013

3 Laagfrequent geluid en trillingen in woningen ten gevolge van grindwinning door grindwinschepen - ontwikkeling en beoordelingsmethoden -, 15 mei 2003, 2003-CI-R001, TNO Delft.

Aanbevelingen:

- d) Vanuit het oogpunt van volksgezondheid bevelen wij aan om in de nieuwe wetgeving op de zelfde wijze als voor gewoon geluid aandacht te besteden aan LFG.
- e) Uit wettelijke erkenning van de LFG problematiek volgt dat de ontwikkelde methoden en normen ook handen en voeten horen te krijgen. Wij bevelen dan ook aan de ontwikkelde methoden en normeringen openbaar te maken en wettelijk te erkennen. De wettelijke erkenning ontbreekt op dit moment voor:
 - het Grensmaasprotocol,
 - de Vercammen curves,
 - de NSG Richtlijn

Met name de complete documentatie van het Grensmaasprotocol en de Vercammen curves (ook die voor 0% gehinderden en curves voor avond- en nachtperiode) zijn op dit moment niet openbaar. Het is ook denkbaar de Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai voor LFG uit te breiden.

2. De reikwijdte van de wet is té beperkt.

De aanvullingswet Geluid gaat over wegen, spoorwegen en industrieterreinen. Spoorweg of railvervoer in stedelijke omgeving en geluidsproblematiek rond vliegvelden is elders geregeld.

Ook in situaties waarbij géén sprake is van wegen, spoorwegen of industrieterreinen kan immissie van LFG op naburige objecten aan de orde zijn. Wij noemen de uitzonderlijke situaties, dat er géén sprake is van een industrieterrein en tóch sprake is van potentiële overlast als gevolg van LFG:

- de winning van oppervlaktedelfstoffen
- windmolens
- bovengrondse electriciteitsvoorziening

In onze casus, zandwinproject Geertjesgolf/H1 bij Winssen in Gelderland, is sprake van meerdere drijvende klasseerinrichtingen en grindverwerkers, die min of meer op een vaste plek liggen. Formeel is geen sprake van een industrieterrein, maar de installaties zijn straks wel van 's-morgens 7 uur tot 's-avonds 7 uur gedurende 15 jaar in bedrijf.

In haar tussenuitspraak van 1 juli 2015 (zaak 201311005/1/R4) heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State aan het bevoegd gezag opgedragen een norm voor handhaving van LFG vast te leggen in de Omgevingsvergunning Milieu.

In het laatste deel van deze zaak is o.m. aan de orde of LFG klachten wel geobjectiveerd kunnen worden door alleen op de buitengevel te meten en vast te stellen of de (buiten)norm overschreden wordt. Voor gevelisolatie tegen LFG bestaat geen voorschrift in het bouwbesluit, daarnaast spelen de leeftijd van de bewoner en de afmeting van de ruimte een rol. Deze "*pechfactoren*" maken het o.i. noodzakelijk binnenshuis te meten en daarmee de klachten te objectiveren op de plaats waar ze aan de orde zijn. De uitspraak in zaak 201311005/3/R4 wordt de komende weken verwacht.

Winssen / Ewijk, 12 mei 2016

ing G.H.Rolf / Ir. E.C. Smith